

II.

C. 18536

f. 77.

Lutt. 1.

SHIVLJENJE

svetiga mladenzha

Alojsia Gonzaga.

Spisal v nemškim

zhaftilivi gospod fajmošter

FRANZ ADAM SHMID.

I eno podobšhino.

V LJUBLJANI, 1846.

V saloshbi in na prodaj pri **J. Giontini.**

Pri J. Giontini, bukvarju v Ljubljani, so
sledezhe bukve na prodaj:

Napeljevanje vesolno ali veliko spoved opravljati.
V Ljubljani 1844, vesane 12 kr.

Mefingasti krish in popisovanje Palestine. V Gorizi,
vesane 8 kr.

Hvala boshja, ali navod, kako naj mlad kristjan
Bogá vřakdan zhařti in hvali. Molitne bukvice sa mladost.
Drugi natif. V Ljubljani, 1845. Vesane 12 kr.

Sveta Filumena, deviza in muzheniza, s molitvami
k tej svetnizi. V Ljubljani, 1845. Vesane 12 kr.

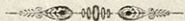
Bukvice polne molitev in lepih náukov. Poleg nemřh-
kiga od P. Egidia Jaisa. V Ljubljani, 1845. Vesane 30 kr.

Erasem is Jame. Povřst is petnajřtiga řtoletja. Po-
lég verjětnih piřem spiřal F. Malavařhizh. S eno podob-
řhino. V Ljubljani, 1845. Vesane 12 kr.

Molitev sa ohranjenje nedolřhnořti pred podobo pre-
řvete devize Marije, in dve beředi řvarijózhe ljubesni is Je-
řusovih uřt, kerřhanski mladosti. Drugi natif. V Ljubljani 1846.
Lepa molitev, ktera se mladosti obojiga řpóla priporózha.
Velja 3 kr. Dvanajř řkup jih velja le 30 kr.

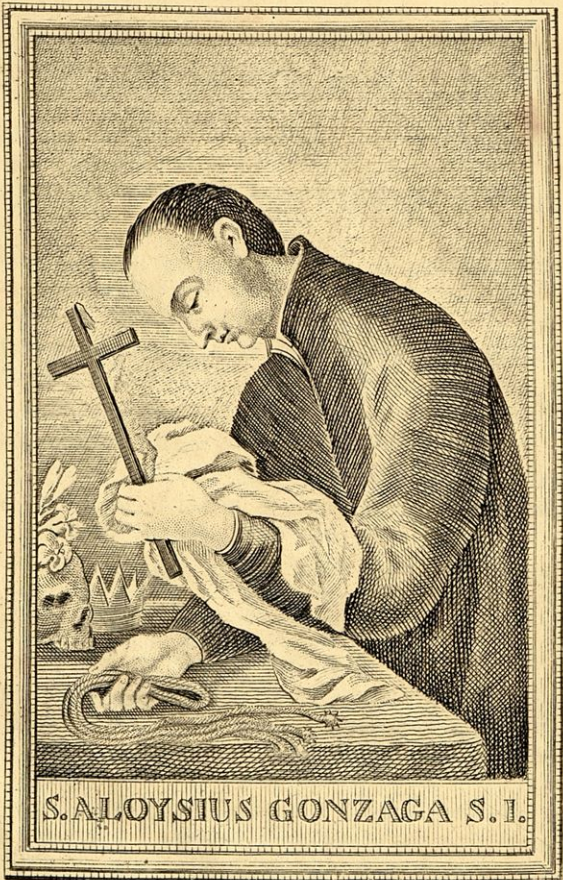
Jesuf moje řhelje. Katóľřřhke molitne bukve s náu-
ki in napeljevanjem k poboshnimu řhivljenju. Poleg nemřhki-
ga od zhařtitljiviga gořpoda Alojsia řchlöra, doktorja ř.
piřma. V Ljubljani, 1846. Vesane 40 kr.

Sveti krish. Molitne bukve, v kterih najdeřh to-
lašbe v britkořtih, krepkóřt v krishih in teshavah, brambo
v řkuřhnjavah i. t. d. Od Jořhefa řabukovřhka. V Mar-
purgu. Terdo vesane 36 kr., v uřnju 54 kr., s slato obrěso
1 gold. 20 kr.

...

S. ALOYSIUS GONZAGA S. I.

J. Bulver sc. et exc. Lipsæ & Pragæ.

ŠHIVLJENJE

svetiga mladenzha

ALOJSIA GONZAGA.

Poleg vérjetnih písem sdela in otrokam kakor tudi
odrašenim v premíshljevanje in posnemanje spísal
v nemškim

zhaftitljivi gospod fajmofhter

FRANZ ADAM SEMED.

S eno podobshino.

V LJUBLJANI, 1846.

V saloshbi in na prodaj pri Janesu Giontini, bukvarji.

V natif téh bukev so milostljivi Firšht

Gospod Gospod

ANTON ALOJS,

Ljubljanski škof, dovolili 27. Prosenza 1846.

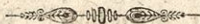

1N=030006921

Shivljenje

fvetiga mladenzha

ALOJSIA GONZAGA.

U v o d.

Lepšhiga izgleda vsih zhednost sa posnemanje mladosti ni, kakor je shivljenje fvetiga

ALOJSIA GONZAGA.

V nobenim is med vsih fvetnikov, kterih spominj zerkev obhaja, morebiti ni toliko popolnomost, she v prvi mladosti sdrushenih, kakor v tém angelskim mladenzhi.

Ref je, de se v shivljenji marternikov nar bolj popolnoma lastnosti skup najdejo, ktere venez vezhniga shivljenja saflushijo, tode v nobenim ni take stanovitne zhednosti, kakor v mladim Alojsiu; sato ker je per fvetnikih bolj njih smert, kakor njih zelo shivljenje snana, in ker se ravno sato vfazimu mladimu zhloveku, v vsaki okoljstavi shivljenja k posnemanju tako dobro ne podajo.

Perva zhednost, ktera se kerfhanškimu mladenzhu priporozhiti mora, in ktera ga posebno do-

padljiviga storí, je posebno *zhístof*. In ravno *zhístof* dušhe in serzá je svetiga Alojsia tako imenitniga storila, de so ga angeljskiga mladenzha imenovali, kakor ga zerkev she sdaj v molitvah imenuje. In kako lepo je s *zhístof*jo svojiga shivljenja tudi enako pokoro sdrushil?

S pravo, fkoraj zheszhlovefhko poterpeshljivostjo je mnoge in terde skušnje preftal, s kterimi je Bogu dopadlo, tega njegoviga flushabnika k njegovimu namenu pripeljati! Kako stanovitno je vse teshave in napotja premagal, ktere so mu delali! Imenitniga stanú je bil, pa kako slo je sanizheval svet in njegovo nezhimernost, ktera mladenzhe, tudi nífkiga stanú, tako lahko oflepi. Namenjen je bil k vífokimu stanu, s veliko zhaftjo bi bil lahko med velizimi gospodi flovel; to de vse to je Bogú daroval in to shé v mladosti, v kteri imajo zhlovefhke strafti nar bolj shivo in nar vézhi mozh.

O mladenzhi! berite pogóftim zhudopolno shivljenje tega svetnika in obrazhajte ga k svojimu pridu! Njegov isgled naj vas spodbada! Prisadevajte se, po tem svetim mladenzhu, kteriga vam zerkev fama v isgled postavlja, enaki býti.

I.

Alojsi she v otrózhji starosti k poboshnosti nagnjen. — Ne-
previdnost ga v veliko nevarnost sapelje. — Hudobna družhina ga
k nespodobnemu govorjenju sapelje.

Sveti Alojsi je bil 9. Sufhza v létu 1568 rojen. Njegovi ozhe Ferdinand Gonzaga so bili knes ali fufht in grof Kastiljonski v Lombardii na Lafhkim. Imeniten, bogat gospod so bili. Njegova mati Mar-
ta so bili imenitna in poboshna gospá is Kierfkiga rodu v Piemontu. Prisadevali so se mati, svojiga otroka Alojsia shé sgodaj v boshjim strahu in v zhednosti srediti; in ker so ga sa dar Boshji iméli, od kteriga jim bo enkrat Bogu rajtenga dati, niso nizm bolj sheléli, kakor de bi lepo in poboshno shivel in ljubimu Bogu vef dopadel. Prisadevali so se tadaj, s molitvijo, lepim isgledam in fkerbnoftjo, s eno besedo, s pravim kerfhanskim shivljenjem mla-
do ferze Bogu pridobiti. Kadar so vidili, de she kaj sapopasti samore, so mu marfikaj od ljubiga Bogá povedali, kar je tudi kmalo sapopadel in v glavi obdershal.

Ko je tadaj otrok svedel, de je en Bog, in de je Bog prav dober in prijasen ozhe, ki rad dá, zhe ga ljudje ponishno zhefar profijo, fi je v vfaki pri-
loshnosti prisadjál, se s svojim nebeshkim ozhétam pogovarjati, in vezhkrat, kadar je bil sam, so ga nashli v kakim kotizhu stanize s prostim saupan-
jem k Bogú moliti. Kadar je bilo treba majhniga Alojsia savoljo zhefar posvariti, mu je bilo dosti, zhe so ga mati ojfiro pogledali, — in kadar morajo dru-

gi tepeshnize v roke vséti, jim je bilo dofti rezhi: „Alojsi! to je greh, to Bogú ne dopade.“

Tako se je Alojsi she sгодaj fírahú Boshjiga uzhil; veselila ga je pokorfhina, ker je vedel, de Bogú dopade. Njegovo sadershanje je bilo lepo in polno ljubésni; njegova modroft, nedolshnoft in poboshnoft v molitvi je bila tako velika, de se je mogel vsak veselíti, kdor je otroka vidil. —

Alojsiov ozhe fo bili knes in voják, ki fo mogli vezhkrat med foldatmi biti. Vojafhka zhaft in flava v bojih dobljena fte jim bile vse. Ker bi bili radi imeli, de bi bil tudi njih fin imeniten junák, fo ga tudi po tem srediti hotli. Sa igrazho fo mu dali majhno oroshje in vojafhko orodje, in nihzhe jim ni mogel vbrani, fantka, ki je bil komaj v pétim létu, feboj v tabor med foldate peljati. Sakaj njegovi ozhe, kateri fo bili vojvoda, fo imeli od fšpanjfkiga kralja povelje, armado fskup spraviti in sh-njo nad morfke talovaje v Afriko odriniti. Ljubi otrok je veliko vidil in flifhal med foldatmi, kar fhe do sdaj ni vidil in flifhal; in ker fo bili njegovi ozhe nar imenitni fhi med vojáki, fo otróku v ljubo ftorili, kar fo mogli. Soldatji fo fi s marfikterim uganjanjem kratik zhaf delali, ktero je Alojsi gledal. To vse bi bilo lahko fantku mifel v glavo prineslo, tudi kadaj foldat biti. To pa ni bilo boshja volja, kakor bo posneje rezhenó.

Ko je Alojsi med foldatmi shivel in vidil, kako fo se v oroshji vadili, in ker je imel veliko veselje, kadar fo s fhtukam uftrelili, ga je mikalo, tudi eniga vshgati. Vsame tadaj fkrivaj foldatam ne-

koliko strelniga praha, in pridrži na dom, to je v terdnjavo Kasale po imenu, ki ni bila daljezh od Taborja, se smusne okróg pol dné k samotnemu shtuku, kjer ga strasha ni mogla lahko spasiti, in ker je bil shtuk po navadi tistih zhafov v terdnjavah na niskih koléših: se je lahko, ako ravno je bil komaj pét lét star, do proshnjize stegnil in vshgal ga je. Stal je ravno sadaj sa shtukovim koléšam, in ko se je shtuk od strela nasaj saletel, bi ga bil kmalo smezhkal. Pa frezhno je odshel vfaki nevarnosti; tode k poduzhenju mu je bilo. „Lahko bi bil sdaj s svojim sadolshenjem umerl, ako bi me Bog ne bil rešil!“ si je mislil. To se je tako v njegovo serze vtisnilo, de je, kakor je posneje sam povedal, Boshjo neskonzhno dobroto hvalil, in de mu odtistihmal vojashki stan vezh ni dopadel. —

Alojsi je tudi vezhkrat flishal soldate preklinjati in se gerdo nespodobno pogovarjati, de jih zeló umel ni. Ker je pa vezh mészov v taborji bil in take pogovore vezhkrat flishal in vidil, de so se soldatje sraven smejali, se jih je kmalo vezh nauzhl, in kadar je domu prishel, jih je vzhafi sam isgovoril. Njegov uzhenik, kteri ga je sizer prav dobriga poboshniga otroka posnal, in njegova poboshna mati, sta bila slo shalostna, ko sta take besede is Alojsiovih ust flishala, in ko sta vidila, de se vezh tako lepo ne sadershi, kakor poprej. Modri uzhenik, kteri je shiviga uzhénzhka dobro posnal, ga je savoljo tega prav ojtro posvaril, mu je veliko nevarnost pokasal, v kteri je bil, in kmalo je toliko samogel, de Alojsi ni samo nizh vezh kaj taziga govoril, ampak de je to, kakor tudi strelni prah, kte-

riga je skrivaj vsél, s veliko serzhno shalofijo v vsem shivljenji obshaloval. In tako je ljubi Bog naredil, de ga je ravno to, kar bi ga bilo s zhasama hudobniga zhloveka storiti samoglo, k vedno boljimu in pobóshnistimu shivljenju napeljalo; sakaj odsihmal je bil vedno bolj ponishen pred Bogam; uzhil se je Gospoda is zeliga serza iskati. Od tistihmal je bil bolj varn v svojimu govorjenji, je bolj zhul nad svojimi obzhutki, in se je bolj pridno v molitvi in v branji pobóshnih pisem vadil. Ure k molitvi namenjene je tako natanko dershal, de she zlo v ofemnajtih meszih njegove bolesni nobene ni samudil.

II.

V sedmim letu Alojsi sopet lepo sadershanje in poboshnost kashe. — V osmim letu ga Bog nar bolj veseli. — Njegova nedolshnost in framoshljivost.

Alojsi je shivel v imenitni hifhi; vse kar je vidil, je bilo lepo in svetlo. Imel je lepe oblazhila, dobre jedi in pijazhe, bil je v drushini imenitnih gospodov in streshetov je imel veliko v postreshbo. Dershal se je pa terdno Bogá in nezhimernost posvetnih rezhi ga ni sapeljala k napuhu in gréhu. K temu je pa veliko pripomoglo, de sta njegova mati in njegovi svesti uzhenik po vesti sa-nj skerbéla, in ga k strahu boshjimu opominjevala.

V sedmim létu njegove starosti je she toliko samogel, de so se zelo odrasheni ljudje nad njegovim lepim sadershanjem in nad njegovo poboshnostjo zhudili. Sakaj njegova ljubésin do Boga, njegovo urno

narafhanje v dobrim je bilo she takrat ozhitno. Tudi njegov ozhe, ki so bili v opravkih vezh let od doma, so se, kadar so se dam vernili, nad modrostjo, nad gorezhostjo v flushbi Boshji svojiga fina sazhudili, in so Bogá hvalili, de je njih otroka tako k dobrimu napeljal. Mislili so: Po moji smerti bodo moji podloshni gotovo tudi dobriga gospoda iméli. Njegova mati so pa to she bolj previdili. Vidili so, de ni famo sa kratik zhaf k dobrimu nagnjen, temuzh de je terden v veri, stanoviten v dobrim, tako, de so se tudi odrashteni nad njim isgledovali. Poboshni fantizh ji je she takrat rasodel, de ga ne veseli, kadaj svoje podloshne gospodariti; rad se tega snebí, zhe bi lé na tihim Bogu mogel flushiti. Tako se je she sгодaj uzhl sposnovati, kaj de je nar bolje, namrezh strah boshji, ki je sazhetek vfiga dobriga. Rekel je posneje poln hvaléshnosti, de ga je Bog she v sedmim létu s posvetnih nezhimernost rešhil in s ljubesnijo do stanovitnih sakladov nebeshkih navdal.

Ko je bil Alojsi ofem lét star, je prifhla huda bolésin nad ljudi. Kuga je bila, ktera je strafhna in filno nevarna bolésin. Savoljo nje so ozhe s sheno in s otrozi dom in deshelo sapustili, in so se preselili v mesto Florenz. Tukaj so dali svojima finama, Alojsiu in Rudolfu uzhenike, kteri so ju mogli rediti in uzhiti. O prasnkih sta prifhla na dvor vojvoda, kteri je takrat v Florenzu vladal, de sta se s igrazhami, ktere so se njunimu stanu podale, vesélila. Ako ravno Alojsia igrazhe niso kaj veselile, je shel vunder tje is pokorfhine do svojiga ozhéta. Vojvodove hzhérke, ktere so bile enake starosti, in so se rade s njima pezhale, so ga velikrat k nedolshnim igrazham

na vert povabile; pa otkritoserzhno jim je povedal, de ga nizh kaj ne mikajo igrazhe. Blagi mladenezh je she takrat sposnal zeno zhafa, kateri se vezh ne verne, zhe enkrat pretezhe. Molitev in uk je bilo njegovo veselje. Vsak dan je bil poboshno pri sveti mashi in svešto je opravljal svoje jutranje, vezherne in druge molitve, ktere se je namenil opraviti. Nikoli ni is nemar putil, svojiga vsakdanjiga reda.

Nihzhe pa ne verjemi, de ga je lahko stalo, pokoren in priden biti. O! premagovati se je mogel, pa ker je vse is ljubesni do Bogá storil, ga ni teshko stalo, in ker je bil s vsm serzam pri svojimu Svelizharju, je stanovitno zhul in molil. Zhul je nad svojim mesam in nad svojim serzam. Sposnal je, de s igranjem in norzhévanjami, s vasevanjem, s nepotrebnim pezhanjem s drusimi, slasti v meshanih družinah, ne sglubja samo slatiga zhafa in sahaja v nevarnost k postopanji in lenobi, temuzh de ima odper-to pot k mnogim drugazhnim rasujsdanjam.

Alojsi, ki je she od Boshjiga svelizharja vezh slifhal in bral, je imel njegovo mladost vedno v mislih, de bi se v svoji mladosti po isgledu Boshjiga uzhenika ravnati in vedno poboshnisthi in bogabojezhni prihajati samogel. Tudi mater Boshjiga odrefhenika je prav serzhno ljubil, in je vezhkrat mislil, kako zhifta, nedolshna deviza je mogla biti, ker jo je ljubi Bog sa mater svojiga sina isvolil. Ljubestin do te svete devize je od dne do dne v njem rastla, in ko je eniga dné pred njeno podobo prav poboshno molil in se mu je njena nedolshnost in zhiftoft tako lepa sdelala, je terdno sklenil, tudi do konza shivljenja zhifto shivéti. O! to je bila lepa ura, ko je devet let stari

Alojsi s terdno serzhnostjo gospod Bogú obljubil, telo in dušho vezhno zhifto ohraniti, in je sa to Marië pomozhí profil. Ta sklep je terdno dershal. S všo fkerbnostjo je nad svojim mesam zhul, posebno nad svojimi ozhmí, in je kakor Job s njími saveso storil, nobene nevarne podobe ne pogledati; sakaj dobro je vedel, kako lahko zhlovek s nemarnimi pogledi v hudobne, nezhiste misli, posheljenje in dela sabrede. Svoj jesik je ojštro bersdal, se je vselej lepo sadershal in nizh ni bolj ifkal, kakor Bogú v samoti in svojimu poklizu shivéti, in tako svojimu svelizharju podobn biti. V družhini s shensfkami je bil filno varn in moder. Tako slo je blagi mladenzh sa zhifto in nedolshnost serzá fkerbel. Angelj je bil na semlji.

III.

Alojsi prvo spoved opravi in se ojštro pokori. — Alojsi vedno nad svojim sadershanjem zhuje. — Alojsi sboli. Njegova telefna mozh omaguje, dušhna vézhi prihaja. —

Nar prvo je Alojsi sklenil, se vsíga Bogú vdati. Pred vsími je sdaj fkerbel, s svetim sakramentam pokore se grehov ozhifiti. Vřak dan je pridno svojo veřt sprasheval, de bi sposnal, kaj mu she v dobrim manka in v zhem se mu je she poboljšhati, tode ko je imel voljo se prvi pot spovedati, ni samo veřti na tanko sprasheval, temuzh se je tudi fizer dobro pripravljaj. Pri sprashovanji veřti zhes vse njegovo shivljenje je bilo njegovo serzé od Boshje poterpeshljivosti in usmiljenosti, od nefkonzhne ljubésni Jesufove, ki je savoljo naših grehov terpel, tako

ginjeno, de je folsé ferzhniga obshalovanja prelival. Pregrehe, ktere je storil in ktere so se mu tako velike sdele, so bile: de je strelni prah (pulfer) fkrivaj usél, in nespodobne besede, ktere je od soldatov flifhal, in ktere je vzhafi isgovoril. Obshaloval je te pregrehe tako slo, shaloften je bil savolj njih tako, de je, kadar je k spovednizi pristopil, de bi se spovedal, v omédlevzo padel, in de se je she le potem, ko se je sopet sbrihtal in upokójil, spovedniku se s sgrevanim ferzam spovedati samogel. Alojsi se ni saftojn tako fkerbno k sveti spovedi pripravil in ni saftonj svojih pregréh tako ferzhno obshaloval; tudi svoje vefi ni saftonj vfakdan sprafhoval; sakaj terdno je fklenil, Bogá nikóli vezh ne sapuftiti. Zhutil je v ferzu, koliko mu to pomaga. Bolj fkerbno je sdaj na svoje djanje in nehanje gledal, ponovil je vfa-ki dan svoje dobre fklepe in nizh se ni bolj bal, kakor Bogu ne dopafti. Od tistihmal je bolj popolnoma poslufhal boshjo besedo; she bolj fkerbno je vfa-ki dan svojo vest sprafheval in kmalo je nafhel she dvojo napako v sebi; sposnal je namrezh, de je od nature k nevolji nagnjen in de je sdrashljiviga ferzá, s zhimur sizer nikagor ne shali, pa vunder marfikako smefhnjavo v svoji dufhi stori. Koj je fklenil, tudi v tem se poboljshati. Premifhljeval je tadaj toliko zhafa oftudnost te napáke, je tako ojfiro nad seboj zhul in tako pridno k Bogú molil, de je njegovo ferze zeló krotko postalo. Drugo napako je imel, de se je v govorjenji vezhkrat prehitil; sato se je tudi tega prav fkerbno varoval, ker je sposnal, de je vzhafi kaj rékel, kar bi zhafiti blishnjiga — ako ravno le malo — fhkodvati utegnilo. —

Kmaló te je vidilo, de sdaj fantizh rajfhi moli, bolj vbogljiv in krotek prihaja, in de na svoje govorjenje fkerbno pasi, de bi se soper ljubessin do blishnjiga ne pregréfhil. Svojim starfham in uzhenikam je bil v vsih rezhéh pokoren. Nikoli jim ni bilo treba ga svariti. Zeló eden njegovih uzhenikov je dal prizhevanje, de ni nikoli soper njegove povelja ravnal. Proti flushabnikom je bil prijasin in ponishen. Kadar je kaj shelel, ni nikoli sapovedal, ampak profil je. „Profim te, ljubi moj! stori mi tó, zhe ti ni soperno!“ Tako je fizér govoril. Kakor so bile njegove befede prijasne, tako prijasno je bilo tudi njegovo oblizhje, kadar je govoril. S serzhno poboshnostjo je bil sleherni dan pri sveti mafhi, in ravno s tako poboshnostjo je svoje vsakdanje molitve in premishljevanja opravljal. Postopati ga ni nikoli nihzhe vidil. Zhe je bil sam, ali med drusimi, vselej je bil framoshljiv. O! kako ga je veselilo, de ga Bog povsod vidi, de ga njegov sveti angelj varh povsod spremija. Tako je Alojsi dve léti v Florenzi shivel, in kakor se je staral, tako je tudi modrejshi in Bogú in ljudém prijétnishi prihajal. —

V dvanajstim letu starosti je prishel Alojsi is Florenza v néko drugo mesto, ktero se Mantova imenuje. V tem zhasu je bil njegov fklep she terdnejshi, gospodarstvo svojimu bratu dati in se nikóli ne osheniti. Gospod je sdaj mladenzha v njegovi poboshnosti in zhednosti s bolesnijo skufhal. Sdravniki so ojstro sdershnost v jedi in pijazhi bolniku priporozhali. Alojsi je vse natanko storil. Prav malo je jedel; zelo jajze mu je bilo she veliko

kofilo. Tega ni famo is pokorshine do sdravnikov storil, temuzh tudi is ljubesni do Bogá. Vefelil se je bolesni, ktero mu je Bóg poslal, ker je tako priloshnost imel, se tudi v dnevih sdravja v pertergovanji jedí in pijazhe vaditi. Shivel je pa réf potem prav smerno in sdershno. Nevarnost bolesni je preshla; pa slab je smeraj ostal. Ta slabost telesa mu je bila k velikimu pridu. Loshej je sdaj is drushin in od igrázh ostajal; losheje je sdaj v samoti shivel in na Bogá mislil; in to je rad delal. Ljudi, kteri so se od Boshjih rezhí pogovarjali, je rad obiskoval. Posebno rad je nekiga svojih shlahtnikov obiskoval, kteriga je slo ljubil. Tode predenj je njega ali kteriga drusiga obiskoval, je shel v kapelizo, de se je k pogovorjanju pripravil; potem se je pa s tako gorezhofsto pogovarjal in tako modro, de so ga she takrat majhniga svetnika imenovali. Po dnevi je bil dolgo sam in je molil in bral. Silno rad je shivljenje svetnikov bral. Duhovni stan mu je dopadel in njegovo nagnjenje k temu stanu je od dné do dné v njem rastlo. Tako je poboshni fantek v Mantovi shivel. Nobeno veselje v tem mestu ga ni samoglo v njegovi sveti gorezhofsti vmotiti; she bolesin mu je bila k pridu, ker je Bogá ljubil.

IV.

Alojsia velika poboshnost, gorezhofst sa molitev in srah Boshji. — Alojsi se s Karolam Baromeam Milanfkim fhkofam snide ; pervo obhajilo. — Alojsi pride v smertno nevarnost. Njegova ljubestin do famôte. —

Okóli dvanajftiga léta svoje starofsti je prifhel Alojsi nasaj na dom svojih starfhev v Kastilione. Prijetni kraj tega mesta in sdravi srak gorà je njegovimu slabimu telefu dobro teknil. Slo ga je veselilo, de je mogel v famoti shivéti in de ni bil v takim hrupu, kakor v mestih, v kterih je bil. Kako veliko véfelje je imel Alojsi, ko je novo popifovanje shivljenja svetnikov v latinfkim jesiku v roke dobil. Silno rad ga je bral in vedno vezh gorezhofsti ljubestni do Bogá je v sebi zhutil. Ali je pa snal dvanajft let stari Alojsi she latinfke bukve rasumno brati? Alojsi je ref takrat shé latinfki jesik dobro umel; in is tega vidimo, de pri vfih svojih poboshnih opravih uzhenja ni isnemar puhhal. Pa tudi dobro glavo je imel. Rasun tega je pa she vezh del dneva molil in Boshje rezhi premifhljeval. Njegovo serzé se je pri tem vezhkrat tako omezihilo, de so mu folsé is ozhi tekle in njegove oblazhila in tla stanize smozhile. Ta njegova notrajna poboshnost ni dolgo skrita ostala. Slushabniki gradu so jo kmalo spasili in so vezhkrat novosheljno skos vratne fhpranje kukali. Vidili so, kako je vzhaf zele ure pred Kristusovo podobo na tleh klezhal, roke raftegal ali pa zhes perf na krish pokladal; slifhali so ga tudi ihtiti in sdihovati. Vezhkrat je bil tako slo v molitev in v premifhljevanje samak-

njen, de nar vezhiga hrupa pred vratmi ni slishal. De bi se v veri bolj poduzhil, je pridno obiskoval kerfhanfke uzhenike in je potem manjši otrôke, ktere je prav rad imel, v tem poduzheval, kar je slishal. In to je s tako miloserzhnostjo in ljubesnijo storil, de niso le otrozhizhi ampak tudi odrasleni veselje in dobizhek imeli. Kadar so se stresheti kregali, ni imel poprej pokoja, kakor de jih je sopet spravil. Zhe je druge kleti slishal ali gerdo govoriti, jih je prav oistro posvaril. S veliko ljubesnijo in modrostjo je tiste opominjal, od kterih je védil, de hudobno shivé; sakaj nikakor ni mogel terpeti, de je kdo kaj soper Boshjo voljo storil. Sdihoval je vezhkrat: „O! de bi bil od take ljubesni vnét, ktera bi bila vredna Boshjiga velizhaftva! Moje serze hozhe od shalosti pozhiti, kadar vidim, kako nehvaléshni so Kristjani proti Bogú!“ —

Ko je bil Alojsi trinajst lét star, pride poboshni svéti shkof Milanfki, Karol Baromej v opravkih bliso stanovanja njegoviga ozheta. Alojsi je she vezhkrat veliko dobriga od tega poboshniga moshá pripovedovati slishal, in je imel veliko ljubesin in spofhtovanje v svojim serzu do njega. Kakofhno veselje je moglo tadaj sa njega biti, ko so ga starshi poslali bogabojezhiga shkofa posdravit. O kako ga je veselilo, tega svetiga pastirja viditi in s njim govoriti, de bi se s njim posvetoval. Pa tudi sveti mosh se je savsél, med ofatam in ternjem dvorniga shivljenja tako zvetézhno nedolshnost, tolikfhno poboshnost v tem ljubesnivim mladenzhu viditi. Dolgo se je s njim sam pogovarjal; in oh! kako je poboshniga mosha ginilo, ko je prinza pred seboj

vidil, ki je v veselji in rasusdanji kneshkiga dvora tako nedolshno in poboshno odraffel! Alojsi mu je vse svoje serze rasodel in ga v vezh rezhéh sveta prafhal. Vse, kar mu je poboshni mosh povedal, je dobro v serzu ohranil, kakor de bi bile Boshje besede.

Ko je sveti mosh svedil, de poboshni mladenzh she ni bil pri svetim obhajilu, mu svetje, tega ne dalje odlafhati; sakaj v njegovim sadershanji, v njegovih vprafhanjah in odgovorih je previdil, de je ves sató pripraven. Alojsi je storil po svetu poboshniga moshá. She enkrat isprafha vest zhes vse svoje shivljenje, se spove svojih grehov s tako sgrevanim in rastertim serzam, kakor de bi bil nar hujshi grefhnik svetá in se pripravi potem s terdno vero, prostim saupanjem, serzhno ponishnostjo, gorezhimi sheljami in s serzhno ljubesnijo do Bogá, svojiga svelizharja, k pervimu svetimu obhajilu. Kadar je ura prifhla, de bi bil is rok svetiga fhkofa presveti kruh prejél — kdo more njegovo ponishnost, njegovo gorezhe posheljenje, se vezhno s svojim svelizharjam skleniti, popifati! Njegovo sadershanje, ko je k altarju pristopil, njegove solzne ozhi, ko je nebeshki kruh is rok svetiga Karola Baromeja prejél, so pri njegovim pervim in pri vsakim prihodnjim obhajilu ozhitno prizhale, kako je bilo njegovo serze popolnoma Bogu vdano. Nemogozhe je bilo Alojsiu, proti tako visokimu gostu nehvaleshnimu ali mlazhnimu ostati; — nemogozhe mu je bilo, koj po svetim obhajilu is zerkve iti in se tako samiga ob nar boljshi zhaf gnade pripraviti; fhel je she poln poboshnosti

nasaj, je poln spofhtovanja pokleknil in dolgo gorézhe molil. —

Tudi v tem je vbogal poboshni mladenezh svet poboshniga fhkofa, de je fhel vezhkrat k svetim obhajilu. Vfako nedeljo in vfak prasník je fhel in se je vfelej prav poboshno pripravil. She dan pred svetim obhajilam, posebno svezher je imel svoje misli vedno pri Boshjim odrefheniku; je tako pripravno premifhljevanje od sakramenta altarja bral in se je s svetim veseljem obhajila veselil. Od tiftihmal se je njegova poboshnost do tega svetiga sakramenta tako pomnoshila, de se pri f. mafhi ni mogel fols sdershati, kadar je savshivanje minulo.

V jefeni tiftiga léta fo vkasali Alojsiovi Ozhe, ki fo se v drugo mésto, namrezh v Montferat, podali, svojima finama, gospej in uzheniku k sebi priti. Odrinili fo se tadaj is Kastilion. Mati kneshinja fo se s svojim v pervim vosu naprej peljali; obá fino-va s uzhenikam fta se pa v drugim peljala. Mlajfhi kneshizh Rudolf je sedel spredej, Alojsi ftarejshí in uzhenik fta pa sadej sedéla v vosu. Pot je fhla zhes vodo, ktera je pa savoljo veliziga deshevanja velika bila. Boshji pomozhi se priporozhivfhi fo se zhes vodo podali. Mati fo se frezhno prepeljali; pa drugi vos je komaj do frede prifhel, kar se na dvoje preterga. Prednji del, v kterim je Rudolf sedel, konji na fuho privlezhejo; drugi del pak je sadej oftal in je splaval po derezhi vodi — dalje in dalje fo ga valovi gnali. Skoraj vezh ni bilo refhenja upati; pa Bog je pomagal, de je voda vos na dervo v fredi vode sanefla, kjer je oftal. Alojsi je v nebo k Bogu pogledal. Mosh na kraji vode

sagleda njih nevarnost, se upa s svojim konjem v vodo in rešhi Alojsia, in potém tudi njegoviga uzhenika. Mati, ki niso mislili na nevarnost, so se še daljezh odpeljali, ko so naglo vpitje saflifhali: Alojsi je vtonil! Od strahote prepadeni se vernejo s velikim straham; tode vse so vidili na bregu vode rešhene v kapélizi in so se sdaj tudi s njimi Bogu sa zhudapolno rešhenje sahvalili.

Ko so se k ozhetu pripeljali, so se ozhe prisadjali, poboshniga mladenzha s vfakterim veseljem rasveseliti. Njega pa nizh tega ni veselilo. Namest tega se je s nekimi mnihii fosnanil. Tihota in mir v njih prebivalifhkih sta mu dopadla; in njegovo serze je bilo vselej poprijéto, ko je vidil, kako so bili ti poboshni moshje pri njih ojstrim shivljenji vunder tako brihtni in veseli. Ker je bil vezhkrat v drushbi teh poboshnih mosh, se je to slo v njegovo serzé vtisnilo. Sdaj je prav prevdaril, v kterim stanu de bi prihodnje svojimu Bogu prav flushiti, in si nebefa pridobiti mogel. Vse kar je v posvetnim stanu lahkiga in prijétniga, teshavniga in nevarniga sa dusho, je dobro premislil in tudi previdil, de bi se tem nevarnostim v mnifhkim stanu lahko odtegnil, in de imá nar lepshi priloshnost, v strahu Boshjim in v popolnomosti vaditi se; mislil je, de je mnifhki stan sa-nj nar bolj pripraven, Bogú svesto flushiti in vezhno svelizhanje dofézhi. De bi se pa v tem ne smotil, se je Bogu isrozhil; molil je vfakdan, posebno pri svetim obhajilu, de bi ga rasvetlil in rasmodril, in saupal je v Gospoda, de ga bo k njegovi frezhi vodil in pripeljal. Odfihmal je she bolj samoto ljubil, je veliko zhafa

bral, premišljeval in se pobosno pogovarjal. Is tega mesta se je Alojzi v svoj rojstni kraj nasaj podal, in je s svojimi v ozhetni listhi shivel.

V.

Alojsiovi post, pritergovanje, pokorjenje in druge shivlje-
nja pravila. — Alojzi v Hishpanio popótje; tam je plemenizh. —
Alojsiovi terden sklep v red Jesufov stopiti.

Odfihmal se je Alojzi she bolj pridno samiga sebe premagovati vadal tudi v rezhéh, ktere so bile pripufhene. Tako je vedno vezh serzhnosti, mozhi in pripravnosti dosegel, se v ne pripufhenih rezhéh premagovati. Varoval se ni samo nesmernosti v jedi in pijazhi, temuzh se je tudi kaj pritergal, zhe se je le skrivaj sgoditi moglo. To se je posebno v petkih in sabotah godilo, de se je ljubimu svelizharju sa njegovo terpljenje in smert sahvalil. O tazih dnovih ni drusiga vshil, kakor sjutraj kozzhek kruha in poshirk vode; svezher pa si je dal kake odréške kruha opezhi, de jih je v vodo pomakal; in s tem se je knéshek zel dan preshivel. De bi ga difhezhe jedi k nesmernosti ne sapeljale, vezhkrat ni pokufil drusih, kakor take, ki so mu menj difhale. Ker je vedil, de zhlovek, kteri je mekkushen in na mehko, sloshno shivljenje navajen, Bogú ne samore svefto flushiti, se je v sazhetku vadal, majhne rezhí, ktere bi bil odverniti snal in mogel, poterpeshljivo prenesti. Kadar je, postavim, pri hoji ali staji, pri seji ali legi, v mrasu ali v vrozhini

kaj neprijetniga zhutil: ni hotel tega koj odpraviti, temuzh je is ljubesni do Bogá nekaj zhafa terpel. Tako se je nauzhil in navadil tudi vezhi krishe in teshave, kolikorkrat je treba in koristno bilo, stanovitno terpéti, kakor tudi vsako prijetnost in neprijetnost, vsako posheljenje in vsako ostudnost stanovitno premagati. Sjutraj, kadar je vstal, je zelo uro molil in premishljeval, je potem svojo navadno molitev opravil, je shel k mafhi ali pa pri mafhi stregel. V zerkvi pri ozhitni flushbi boshji je s svojo veliko poboshnostjo lep isgled dajal. Po dnevi si je vezhkrat vfigaprizhijozhiga Bogá pred ozhi postavil in si je prisadjal, vse po aposteljnovim uku v zhašt Boshjo storiti.

Prijasen, moder, poln ljubesni in postreshen je bil s vsimi ljudmi. Posebno ljubesniv je bil savoljo njegove framoshljivosti. Ako je le eno besedizo soper framoshljivost flifhal, je bil koj ves ruzdezh v oblizhji, in je koj s veliko ojfrostjo in modrostjo vsaziga opominjal. Pri molitvi si je prisadjal s sbranim duham moliti; sató je shel nar rajfhi v kak samoten kraj. Predenj je shel svezher spat, je zelo uro molil, pa tudi she dalj. Tudi ponozhi je vstal, pokléknil, in je s Bogam govoril, bres de bi bil na mras porajtal. Eniga vezhera je ves truden pri molitvi saspal, in luzh, kí je pri postlji goréla, je postljo vnéla. Vrozhina je dremajozhiga mladenzha sbudila; Gospod je svojiga ljubzhka is nevarnosti reffhil, kakor ga je she tudi is vode otel.

Alojsi, kateri je dosdaj Bogu svefto flushil in svoje serze zhifto ohranil, je imel sdaj terdo skufhnjo prestati. Kjer so odrashteni malokadaj sadosti

stanovitni, de bi zhednosti světi ostali, je mogel Alojsi pokasati, koliko slab zhlovek s Boshjo pomozhjo samore, ako le refnizhno hozhe. Njegovi ozhe so bili na dvor shpanjskiga kralja poklizhani. Kraljeva sestra, Maria s imenam, je sklenila v Madrido, veliko mesto shpanjskiga kraljestva, popotovati, tam svojiga brata obiskat. De bi svoji sestri vezh zhafti fkasal, je sapovedal kralj, de naj nekteri lafhki knesi, ki so bili v njegovi flushbi, njo spremljajo; med temi so bili tudi Alojsiovi ozhe. Podali so se s svojo gospó in s tremi otrozi, med kterimi je bil tudi Alojsi, na pot. Tihi, poboshni mladenezh je sdaj nanagloma v hrup svetá prifhel, med vse, kar je svet lé veliziga, lepiga in svitliga imel. Tavshent rezhi, kterih doslej she nikoli ni vidil, je prifhlo sdaj pred njegove ozhí in so se sopet s tavshent drusimi namestile. Mnogoteri nar lepfhi kraj lafhke deshele, mnoge mesta, vafí in tergi, mnoge ljudi s rasnimi shegami, oblekami in jesiki, veselje narodov — s eno besedo, vse je bilo pripravno, mladenzhu shive kervi, kakor je bil Alojsi, glavo smefhati.

Tode Alojsiove stanovitnosti in pobóshnosti nizh ni samoglo omajati. In sakaj? Sató ker sam pri-loshnosti ifkal ni, se sam ni v nevarnost podal in ki se ji bil rad vmaknil. Vse si je prisadjal, v posvetnim hrupu Bogá ne posabiti.

Pót se jim je dobro odsedala; nasadnje pridejo na pokrajno lafhkiga morjá. Od ondi bi se bili iméli zhes morjé peljati. Sale barke s filno lepimi stanizami in s vsm preskerbljene so bile, kar je k shiveshu in k shivljenju treba; pripravljeno je

bilo vse. Zesariza s vſim je ſhla v barko in tako ſo ſe zheſ morje peljali. She je plavala barka daljezh po morji, ko ſo na enkrat ſavpili: „V nevarnoſti ſmo, turſhki tolovaji ſo bliſo!“ Vſi ſo v ſtrahu molili. Alojsi pak je po otrozhje veſelo rékel: „O de bi Bog hotel, de bi marterniki bili!“ Nevarnoſt je minila in pri veliki ſkali, ki je is morja kipela, ſo na ſuho ſtopili. Tukaj je Alojsi kamenzhak naſhel, kateri je podobo krisha s petími ru-dezhimi pikami, kakor ſnaminja peterih ran, imel. S kamenzhkam v roki težhe k materi, ter rezhe: „Glejte, kaj mi Bog po tem kamenzhku pomeniti da, de moram duhoven biti.“ Škerbno je kamenzhak s-hranil v ſpominj Goſpodovih ran.

Breſ poſebnih prigodb je priſhel Alojsi ſ ozhe-tam in v druſhbi veliko imenitnih oſéb na kraljevi dvor. Dve léti ſo tam oſtali. Alojsi je bil kralji-zhev plemenizh. Uzhil ſe je mnogih koſiſtnih uzhe-noſt, modroſti in matematike, in ſe je tako dobro uzhil, de ſo ſe vſi nad njegovim umam zhudili, kateri ſo ga govoriti ſliſhali. Pa na dvoru je bilo toliko hrupa, Alojsi je vidil toliko novih in lepih rezhi, de bi mu bilo to lahko njegovo duſho pre-menilo. Opravki, ktere je v ſvojim ſtanu imel, in dvorſko ſhivljenje ſo mu marſiktero uro vseli. Vezh ni mogel tako oſtiro in tako dolgo ſvojih pobošnih opravil opravljati. Špoſnal je, de je njegova gore-zhoſt in njegova ljubéſin do Boga nekoliko odjenjala. Špoſnal je to ſhe o pravim zhaſu, in je ſvoje ſklepe ponovil in bolj ſkerbno je nad ſeboj zhul. Natanzhniga ſpovednika ſi je ſvolil in je vse njemu ſaupal. Po-ſebno je na ſvoje ozhi paſil, tako, de ſhe zefa-

rize nikoli nepotrebama ni pogledal. Lepota in veselje ga ništa nizm veselila; nerad je nove oblažhila oblekel; slatih savratniz (kéten) in sapeštniz ni nikoli nosil. Vlakdan je eno uro premišljeval. De bi bil pa bolj na mirnim, se je vezhkrat v kak kót gradú skríl, vzhafi zeló sa kako skladovnizo, de bi molil, in je shivel na dvoru tako smirno, kakor domá.

Alojsi je samo Bogú dopašti hotel; pa vunder ga tudi imenitni sa-tó nizm menj niso obrajtali. To nam ena sama prigodba prizha. Eniga dne je stal kraljizh Jakob, v kteriga postreshbo je Alojsi pripravljén mogel biti, pri oknu; sapa mu je možno v obras pihala. V svoji kraljevski visokosti je rekel po otrozhje prevsetno: „Hoj, sapa! sapovem ti, ne nadlegovaj me dalje!“ To slišhati mu rezhe Alojsi s ojštro besedo: „Kraljizh! zhes ljudi snate gospodariti; tode Gospod svetá je Bog sam, temu morate tudi vi podloshni biti.“ Ko je kralj to svedel, je svoje veliko dopadajenje nad tem pokasal. Tudi dvorfki Gospodje niso mogli Alojsiu, is kteriga je bogabojezhost, nedolshnost in zhistost tako svitlo sijala, svojiga sposhtovanja odrezhi. Tako so ga sposhtovali, de so se slo varovali, kaj nesposdobniga prizho njega govoriti. Tako je nedolshnost vselej premagala vse nar vezhi nevarnosti svetá.

Alojsi je pri svojim sklepu, mniš postati, ostal, tode vedel ni, kteri red bi svolil. Sazhel je zhes to misliti in pomnoshil je svojo poboshnost in svojo molitev. Po dolgim in mirnim prevdarjanji je nasadnje red ali orden Jesufove drushbe svolil, sató ker se mu je ta red nar bolj

pripraven sdel sa njegov namen, namrezh, zhaft
 Boshjo, svojo in svojih blishnjih frezho mnoshiti.
 Ta svoj namen je nar pervo svojimu spovedniku ra-
 sodel. Ta mu rezhe, de se to bres ozhetoviga do-
 voljenja ne more sgoditi. Alojsi ni imel nizeh vezh
 pokoja; she tifti vezher je hitel k svoji materi in
 ji je svoj fklep rasodel. Ta poboshna kneshinja
 se je ferzhno veselila in Bogú sa dobro misel sa-
 hvalila, ktero je sinu v glavo dal. Mati to ozhetu
 povejo; pa ozhe so bili slo nevoljni; sakaj nizh
 hujshiga bi ne bili mogli svediti in tudi nizh niso
 hotli od tega flifhati. Alojsi sam si je serze storil
 in je ozhetu svoj fklep s prostim spofhtovanjem ras-
 loshil. To je ozheta slo raskazhilo. Ojstro nad
 njim sareshijo in vfi raskazheni mu sapovejo ispred
 ozhí se pobrati in nikoli vezh ne besede od tega
 govoriti; zhe ne ga bodo flezhi in s fhibami tepsti
 vkasali. Vezh dni so bili ozhe nevoljni. Nasadnje
 so se nekoliko vtolashili, pa vunder niso hotli svo-
 jiga privoljenja dati. Alojsi je stanoviten ostal pri
 svojim fklepu; pa kako hudo je moglo to blagimu
 mladenzhu djati, ki je svoje starfhe tako serzhno
 ljubil. Tako rad bi bil v svojim ozhetu v ljubo od
 svojiga fklepa odstopil; pa terdno je bil preprizhan,
 de je to Boshja volja.

Ozhe, ki so mislili, de je to kaka otrozhja
 misel svojiga fina, so si vse prisadjali; ga spreober-
 niti, pa nizh ni pomagalo. V tem zhasu so se ozhe
 s gospó in s otrózimi sopet nasaj na dom napra-
 vili. S potama pridejo v neko mesto, kjer je v
 imenitni drushbi sedem deset lét ffariga mosha pri-
 zho vezh mladenzhev nespodobno govoriti flifhal.

Tegà ni mogel terpéti in je stvarza posvaril, de se upa, s svojim nespodobnim govorjenjem mladost pohujšhevati. „Ali val ni fram, mu rezhe, s takim govorjenjem svojo fivo glavo omadeshevati? Ali val ni fram, prizho toliko shlahtnih mladenzhev tako govoriti? To se pravi sebe in druge v nevarnost grešhiti postaviti, in druge pohujšhevati?“ Potem je shel prezh, in duhovne bukve je bral. Po konzhani poti pridejo vsi frezhno dam. Tukaj so ozhe she vse poskufili, finov namen v njih spraviti; pa saštojn. Alojsi je terdno pri svojim sklepu ostal. Ker pa ozheta ni mogel k privoljenju primozhi, je k Bogu pribeshal; shel je v svojo stanizo, saklenil je vrata, in pred Kristusovo podobo klezhé ga je mozhi in stanovitnosti profil, in gajshlal se je. To je nekdó fkosi shpranja vrat vidil in povedal je ozhétu. Ozhe so bili ravno bolní; prenesti so se pustili in vidili so s lastnimi ozhmí, kako je njih fin molil, jokal in se gajshlal. To je ozheta tako ginilo, de si skoraj niso kaj samogli; pa kmalo so se vtolashili; poterkali so na vrata, in kakor de bi njih ne vedili stopíjo s materjo v Alojsiovo stanizo. Vidili so tla sim ter tje s kervjó in s folsami smozhene. Omezheni in premagani od tega pogleda so privolili. Koj so v Rim pisali vikshimu duhovnu tistiga reda, in skenili so, de je shel Alojsi na skufh-njo v red Jesusove drushbe v Rim. Tako je poboshni mladenezh vunder s gorezho molitvijo, s saupanjem v Bogá in s veliko stanovitnostjo svojiga ozheta premagal, in je od njih prejél, kar je tako ferzhno shelel.

VI.

Alojsi isgled poterpeshljivosti in proste pokorshine pri nepotjih v duhovni stan stopiti. — Alojsi se gospodarstva odpové, se pri svojih poslovi in gré v Rim v red Jesufove drushbe. — Alojsi na skufhnji v Rimu.

Alojsi je sdaj profil, de bi pri zesarji storili, de bi njegov brat pravizo pervenstva prevseti smel. Sa tó je bilo veliko zhasa treba. Tem zhasi so ga bolni ozhe v velikih opravkih v Milano ali Majland poslali. Dobri sin je shel in je modro opravil svoje opravila. Devét meszov je mogel v Milani ostati, in ker je v tem zhasu zesarfko privoljenje prifhlo, Alojsi nizh bolj ni shelel, kakor de bi ga ozhe dam vséli. Pa nenadjama so prifhli ozhe sami v Milano. Grevalo jih je darú, kteriga je imel Bogú prinesti in profili so svojiga fina, de naj jih saj v starosti ne sapusti. Milo jim Alojsi odgovori: „Vse fim dobro prevdaril, in zhe bi me kaj drusiga kakor Bog k temu napravilo, bi gotovo prav ne delal, ker fim sa Bogam svojimu ozhetu nar vezhi hvaleshnost in pokorshino dolshan. Ker fim si pa svest, de moj pokliz od Bogá pride, tudi od njega upam, de bo vse k pridu nashe rodovine in ljudstva storil; to terdno upam.“

Ozhe she niso obupali. Zhes neke dni so shli spet na svoj dóm in so fina do konzhanja opravkov v Milani pustili. Ko je vse opravil, je shel Alojsi k svojim starsham. Tukej je pripravne priloshnosti zhakal, Ozheta profiti. Nasadnje je shel eniga dné k njim, s svestim upanjem, de bodo privolili; pa kaj je mogel flifhati? „Nikoli she nisim sa gotovo

v tvoj fklep dovolil; premišli poprej dobro. Dokler nisi pet in dvajset let star, ne misli na moje privoljenje. Kdo si more misliti sira mladenzha. Globoko v serze sadet pa vunder v saupanji v Bogá gre v svojo stanizo, in po serzhni molitvi se sopet k ozhetu verne s proshnjo, de bi mu saj privolili, do 25. leta v Rimu v shola hoditi in se tam sa svoj stan pripravljati. She le zhes dva dni so mu ozhe v to dovolili. Pripravljali so vse potrebno sa odhod; pa vezh tjednov je med tem preteklo in nizh ni shlo po sheljah. Ozhe so nove nasprotne fklepe kovali, Alojsi pa je she bolj molil. Enkrat, ko je pred krishanim Jesusam klezhal, je notrajni glas v sebi zhutil, ki mu je rékel: Pojdi k ozhetu, in poskusi! — Shel je k njim in rekel jim je poln svéte gorezhosti: „Ozhe, ves fim sizer v vasli oblasti. To vam odkritoserzhno povem: mene je Bog sam v red poklizal. Dokler se mi tedaj soperstavljate, se Boshji volji soperstavljate.“ S saupanjem v Boshjo pomozh je shel Alojsi v svojo stanizo in je molil.

Ozheta je to govorjenje slo poprijélo. Sade-tiga so se sposnali; nepokojni so bili. Sdélo se jim je, kakor de bi bil od Bogá glas shishali: „Daj mi svojiga fina!“ V svojim nepokoji in v svoji shalosti so sazheli glasno jokati, tako de so flushabniki pred vratmi shishali. Rekli so po vrozhim notrajnim bojevanji svojimu finu k sebi priti, in rekli so: „Moj fin! hudo si mi serze ranil. Ljubim te in savoljo tvoje zhednosti fim te vselej ljubil, fim vse v tebe saupal, kakor v podpóro nafhe hifhe; ker te pa Bog drugam klizhe, te nozhem dalje dershat in saverati!

Pojdi ljubi moj sin! kamor se ti ljubi!“ Bolni ozhe so se prevezh prevseli; she enkrat jih je britka bolezhina prijela. Alojsi je filno teshko zhutil rano, ktero je ozhetu vfekal. S gínjenim serzam je hitel is svoje stanize, je padel na kolena, roke in ozhí je molzhe v nebefa dershál, in se je Bogú sahvalil, de je njegovo profhnjo uflifhal. S folsami v ozhéh ga je profil pomozhí sa svojiga shalofniga ozheta.

Sdaj je bilo ozhetu refniza. Dan je bil odlozhen, de bi se bil Alojsi svoji pravizi na pervenfhinno sa vfelej odpovedal. Ko se je to v Mantovi pri-zho vfih njegovih shlahtnikov sgodilo, se je pripravil sa odhod v Rim. Vfi prebivavzi Kastilionfki-ga mesta so bili shaloftni. Vfi so Alojsia tako serzhno ljubili, in so va-nj veliko saupanje stavili. Kadar je v poslednjih dnovih skosi mesto shel, so moshjé, shené in otrozi skosi okna na-nj pogledovali in se glasno jokali. Dan odhóda je bil tadaj shalofsten dan. Vfe ulize, po kterih se je peljal, vse vrata in okna so bile polne ljudi, glasno so jokali in shaloftni so od njega flovo jemali. Tako ljubijo Bog in ljudjé nedelshno dufho. She v Mantovi si je dal mnifhko obleko narediti. Ga tako sagledati so se ozhe sjokali, she bolj pa, ko je imela ura lozhitve priti. Pa vunder ste bile serzi starfhev pokojni; sakaj svojiga nar ljubfhiga fina sta kakor Abraham Isaka Bogú darovala. Alojsi je bil poln nebéfkiga mirú; sakaj vse je sapustil, de bi bil vef pri Bogu.

Brat Rudolf je Alojsia do reke Pave spremil. Tukaj sta se lozhila. Alojsi je shel zhes Feraro v Loreto, kjér je v sveti kapéli s veselim hvalesh-nim serzam molil in svete sakramente prejél. Od

ondi je v Rim jesdaril. Med drusimi je tudi neki duhoven s Alojsiam popotoval; s njim je vfak dan molil. Njegovi flushabniki so navadno sadej sa njim jesdarili, de bi ga s svojimi pogovori v premishljevanji in v molitvi ne motili; sakaj malokadaj je od drusih rezhi govoril, kakor od duhovnih, in zhe je kdó od posvetnih rezhi s njim govoril, je pogovor koj drugazhe obrnil.

Tako je v Rim prifhel, se je vikshimu svojiga reda pokasal in se mu s serzhno ponishnoftjo sa fina ponudil. Po tem je fhel k papeshu Sikftu V., kterimu je pisfmo svojiga ozheta oddal. Sveti ozhe papesh so mladenzha sprafshovali in slo fo se veselili nad njim; dali fo mu apostoljfski blagoslov ali shegen. Potem je fhel v novinfko hifho, kjer je njegov striz Szipio Gonzaga mafheval in ga obhajal. Poslovil se je pri svojih flushabnikih, ki fo se vfi s teshkim serzam od njega lozhili. Vikshi zhes novinze ga je v zélizo peljal. Poln veselja je va-njo ftopil, debéle folsé fo mu v ozheh ftale. Na kolena je padel in se je Bogu sahvalil, de ga je tje pripeljal in vfiga se je njemu daroval.

Alojsi se je zhutil svelizhaniga na mestu njegoviga pokoja, tako je imenoval svojo zélizo. Perve tjedne je mogel odlozhen od drusih zhfsto sam shiveti. Natanko je spolnoval vse, kar mu je bilo rezhenó. Voljna pokorfina mu je vse lahko ftorila in je njegova ponishnoft in poterpeshljivóft vterdíla in redila. S nar nisheljfhimi is reda se je nar rajfhi pezhal; nar bolj niske dela v hifhi je opravljal; pometal, pajzhevne ometal je i. t. d. prijetno delo se mu je to sdelo in veselilo ga je, zhe fo ga

imenitni ljudjé pri tazih delih vidili, in ga niskiga zhloveka mislili, kateri fizer sa nizh drusiga ni. Pri hishnih delah se mu je vse tako ispod rok odfedalo; kakor de bi bil she v tem raftel; drugim je tako pripravno in lahko stregel, kakor de bi ne bil nikóli tako vifoziga ródu, temuzh kak flushabnik drusih bil.

Nisek v svoji flushbi je bil Alojsi vunder kmalo od vsih sposhtovan. Ljubesnivoft njegoviga obnafhanja, njegovo poboshno ferzé in njegova pripravnoft so mu ljubessin vsih pridobile, tako de nekte-ri nifo mogli svojiga zhaftenja fkrivati. To je mogel poboshni novinz kmalo sposnati in to mu je stoirilo veliko terpljenja. Vidilo se mu je, kako ga je to bolélo, zhe ga je kdo hvalil.

Ko je tri mesze v redu shivel, so ga v sbor uzhenikov peljali, kjer so nar bolj zhasiljivi moshjé tega reda fkup prebivali. Slo ga je veselilo, sé nad njimi isgledovati. Enkrat ga je obiskal patriarh, njegovi striz Gonzaga, in je hotel s njim govoriti; pa Alojsi rezhe: „V tej uri nimam pri-vojenja govoriti.“ Patriarha je novinzova pokorfhina slo veselila. Ozhetje reda so ga tudi vezhkrat v bolefnize ali shpitale vseli. Tukaj je pomagal, kakor je mogel: enimu je posteljo popravil, drusimu je dal sdravil; temu bolniku je noge umil, unimu je dal jesti; tega je k poterpljenju opominjal, uniga k pokori in ga je k spovedi pripravljaj. Tako je Alojsi bolnikam stregel, ako ravno je bil sam bo-leyen, ter ga je vedno glava boléla. Svojo ljube- sin do blishnjih je tudi she mnogo drugazhe pokasal.

VII.

Smert Alojsioviga ozheta. — Alojsi gré v Neapljo. — Nasaj v Rim pride; njegove zhednosti, posebno ljubestin do blish-njiga. — Njegova poslednja ljubestin in poslovenje od svoje matere. — Njegova smert in posvezhenje po papeshu Benediktu XIII.

Sa Bogam je Alojsi svojiga ozheta nar bolj ljubil na semlji; vsakdan je molil sa-njih. In ta molitev otrozhje ljubestni je Bogú dopadla. Odtistihmal, ko so knes po dolгим britkim bojevanji s seboj svojimu sinu v klofhter stopiti dovolili, so bili ves drugazhen zhlovek. Igranju so se odpovedali, ktero so zhes vse ljubili in s vso poterpeshljivostjo so terpeli bolezhine svoje bolesni. S rastertim serzam so vesolno spoved opravili in serzhno pokoro pokazali. Ko je bolesin nevarna prihajala, so vkasali krishaniga Jesusa prinesti, pred kterim je tudi njegov Alojsi tolikrat klezhal in toliko sols pretil. To podobo krishaniga so imeli smeraj pri sebi. O! kako lepo je bilo viditi stariga knesa, ko so krish s obema rokami objemali, s serzhno gorezhnostjo s solsami kufhevali in sdihovali: „Gospod! usmili se me! Greshil sim, usmili se me!“

Vsi so se nad tem zhudili. On pak je rekel eniga dne: „Dobro vem, od kod pridejo moje solsé, od mojiga Alojsia pridejo. Alojsi mi je od Bogá milost sadobil, de moje serzé s temi svetimi bolezhinami napolni.“ Ko se je smert blishala, so se poboshno na-njo pripravljali in pokojno umerli. —

Alojsi je pri njih smerti zhutil, kar pravo otrozhje serzé v svoji ljubestni lé bolezhin obzhutiti samore; pa veselilo ga je tudi, de so tako

poboshno in spokorjeno umerli. Pri tej priloshnosti je pifal svoji materi: Sdaj samorem sbe bolj is serza moliti: „Ozhe nash, kateri si v nebesih!“

Alojsi je sazhel po malim bolehati, in ker je tudi novinzov mojster, svet poboshen mosh, kteriga je slo ljubil, beteshen bil, so ju sbe s dvema drugima novinzama v Neapol poslali, srak premenit. Kadar so mogli na poti kjé ostati, de so jedli ali prenozhili, se je Alojsi vse prisadjal, sa svoje prijatle nar boljshi rezhi poiskati, sa sebe pa je nar slabshi obdershal. V Neapoli je sbe dalje v sholo hodil, ako ravno je bil bolehen. Ponozhi ni mogel veliko spati. Njegovi stresheti so sa-nj slo fkerbeli in so bili smeraj pri njem. Prigodilo se je pa vunder, de so dostokrat na Alojsia posabili, ako ravno so ga slo ljubili. On pak se ni nikoli pritoshil; poterpeshljivo je bolezhine glave prenesel in v narvezhih bolezhinah je bil proti vsazimu prijasin, kakor de bi mu nizh ne bilo. Tako si je bil Alojsi povsod stanoviten, na vsakim kraji je Bogú s zelim serzam flushil.

Zhes pol leta so Alojsia sopet v Rim nasaj poslali. Tukaj je is ljubesni do revshine nar slabshi zelizo sbral. V tem zhasu se je filosofije ali modroflowja isuzhil in se je med mnogimi drusimi nar boljshiga fkasal. Njegove bukve so bile vse prav pridno in zhedno pifane, in to je kasalo, de je snal prav lepo pifati. Po konzhanih sholah je bilo veliko ozhitno sprashevanje, pri kterim je tako gladko govoril in odgovarjal, de so se nad vednostmi in nad uzhenostjo svetiga mladenzha zhudili.

Slifhali smo shé, kako je rad molil. Lepo je bilo tudi ob nedeljah in prasnkih pri s. obhajilu ga viditi. Njegova ljubesin do Jesufa je bila vedno vezhi, pa tudi greh je vedno bolj sovrashil. Škerbno je tadaj vedno zhul. Ker je svojo shivo shtato posnal, je pasil na svoje ozhi, ushesa in jesik. Škerbno je pasil na svoje serzé in v bojevanji soper pofvetnost se ni nikóli vtrudil. Kadar je sposnal, de se je kaj pregrefhil, je koj Bogá odpufhenja profil in obljubil se prihodnje poboljšhati. Poftil in pokoril se je ojštro; profil je pa vselej sató svojiga vikshiga sa privoljenje. Ob nedeljah in prasnkih so mlajshi duhovne v vafí poflali kmete uzhit. Pri tej priloshnosti se je s nekim kmetam fosnanil, kateri she shest let ni svetih sakramentov prejel in je v dušhni mlazhnosti shivel. K pokori ga je spreobernil in k spovedniku peljal. V letu 1587 je svojo klofhterfko obljudo storil in shteri manjšhi shegne prejel.

Tifti zhaf je na Lafhko velika lakot prifhla in potem so vftale hude kushne bolésni. Revfhina je vedno vezhi prihajala. Nevtrudama je sdaj Alojsi s klofhterfkimi ozheti sa reveshe sferbel. Ko je eniga dne slifhal, de je neki knes v Rim prifhel, s katerim je bil v mladosti snan, je urno privoljenja profil, ga obifkati. V slabih oblazhilih s berafhko mavho zhes ramo gre k njemu, dobí od njega veliko denarjev sa uboge in knes je bil odtiftihmal ves drugazhen zhlovek. V shpitalih so on in njegovi tovarfhi bolnike preblazhili, umivali, jim jed dajali in jih k poterpljenji opominjevali.

Vezh duhovnov je shé v kushnih bolesnih pomerlo, tudi njegov nar ljubfhi tovarfh. Alojsi je vofhil namefhi njega umreti; pa oftal je pri shivljenji, ako ravno se ga je tudi posneje kushna bolesin prijéla in ga na postelja poloshila.

V Rimu je shé vezh duhovnov na kugi umerlo in tudi Alojsi se je mogel 2. Sufhza v letu 1591 vlezhi. Bolesin je v sedmih dnovih tako hudo prifhla, de fo se smerti kmalo bali. Pripravljaj se je k smerti in svete sakramente je s veliko poboshnostjo prejél. Pa boshja volja je bila, de je fhe nekaj zhasa na smertni postelji svojim bratam v poduzhenje in v isgled bil. Tri mezze je leshal, nar grenkejsh in oftudnejsh sdravila je pozhasi jemál; nikoli ni toshil, de mu je flabo, smeraj vefel in prijasen se ni nikoli zhes bolezhine pritoshil; ako ravno je bil na herbtu she do mefa obleshan. Kadar je bil sam, se je oblekel in je k misi slesel, na kateri je bila podoba krihaniga Jesufa. V roko jo je vsél, premifhljeval in ferzhno kufheval. Tako je tudi vzhafi, kadar je bil sam, med posteljo in med sidam pokléknil in molil. Ko ga je bolnifhki sfreshe enkrat tako sapasil, mu je to prepovedal.

Dva kardinala fta ga prav velikrat obifkala; eden se je zeló k njemu prenefhi pustil, ker ni mogel hoditi, de bi njegove poboshne pogovore poflufhal. Takrat je bil neki duhoven slo bolán. Obá fta se vezhkrat posdraviti dala, ker fta se ljubila. Stari duhoven je vedno flabfhi prihajal in je ferzhno hrepenel, Alojsia fhe pred svojo smertjo viditi, in ni bil pred upokojen, de je mogel bolnifhki sfreshe tudi bolniga Alojsia k njemu nefhi.

O kako ga je veselilo, svojiga ljubiga Alojsia she enkrat viditi! Pogovarjala sta se od Boshjih rezhi tako serzhno, kakor se le poboshni, sveti ljudje pogovarjati samorejo. Ni ga poprej od sebe spuutil, de mu je mogel Alojsi svoj sveti blagoslov ali shegen dati. Duhoven je dvajset dni poprej umerl, kakor Alojsi, in ta je svojimu spovedniku tako prosto sagotovil, kakor prerok, de je shel rajniki duhoven famo skosi vize, potem pa koj v prebivalishe svelizhanih. Alojsi je bil od dne do dne flabeji. Pifal je svoji materi list, v kterim je svojo prosto ljubestin, svojo ponishnost in svoje shelje po smerti s prav vrozhimi besedami pokasal in jo savoljo svoje smerti potolashil. Nihzhe ne bo tega lista nerad in bres prida bral. Tukaj je:

Zhastita gospá mati!

Mifliti si moram, de sim she otrok nebés, in pripraviti na ođhod v kraljestvo shivih, Bogá vezhno hvalit. Ako ljubestin hozhe, de jokamo s jokajozhimi, in se veselimo s veselimi, kakor sveti Apostelj Pavel pishe, se bote gotovo slo veselili, moja preljuba mati! kadar bote svedili, de moja ura ni daljezh, ki me popelje v kraljestvo, kjer se ni nizh vezh bati, de bi Bogá sgubil. Zhe boshjo dobroto spremishljujem, si jo miflim, kakor neismerljivo morjé, ki nima ne kraja ne dna. Sgubim se v te mifli in sapopasti ne samorem, kako de se

sgodi, de mi Bog vezhni pokoj in vezhno sveli-
zhanje pripravlja, ker fim tako malo zhasa delal.
Profim vas, sahvalite se dovolj Boshji dobróti, in
gotovo bote storili, kadar bote tistiga mertviga ob-
jokovali, kateri bo v Bogu shivel, in vam pri Bogu
vezh pomagal, kakor bi na semlji pomagati sa-
mogel. Nasha lozhitev ne bo dolgo terpela, kmalo
se bomo sopet vidili v nebesih. . . . Pifhem vam
to, de bote moje flovó sa sebe in sa vfo drushino
kakor gnado Boshjo iméli. . . . Sklenem svoje pi-
fanje in vas she enkrat profim sa vash shegen, ker
fim dosegel vse, kar fim upal.

Vash v Kristufu

pokorni fim

Alojsi Gonzaga.

Rim 8. Roshnizveta 1591.

Ki mu je sdravnik rekel, de ne bo vezh ofem
dni shivel, je bil tako vesel, de je nekimu svojih
prijatlov, ki ga je obiskal, s veselim oblizhjem
rekel: „Ali vesh, kaj fim veseliga svedel? V osmih
dnéh mi je umréti. O pomagaj mi Boga hvaliti
sa veliko dobróto, in sapojí s menoj: Bog, mi tebe
hvalimo!“ Vfi njegovi kloshterfki bratje so bili
ferzhno shalofni, ko se je nevarnost blishala ga
sgubiti, ker so ga vfi tako slo ljubili. Vsak je
prishel ga profit, de bi sa-nj v nebesih molil. Po-

flednje tri dni je krish na svoje perfi položil in je neprenehama isgovarjal, kar je Apostelj govoril: „Shelim umreti in s Kristusom biti.“ Ako ravno mu ni bilo nizeh hujše, je vunder s navadno veselim oblizjem sa gotovo rekel: „To nozh bom umerl.“ Po prijetim apostoljskim shegnu, kteriga so mu papesh poflali, je she enkrat svete sakramente prejéti shelel. Ako ravno fi niso nevarnosti tako velike mislili, ker se je prezej dobro pozhtil, so mu vunder shelje spolnili. Sto in petdeset rednikov je klofhterfkiga glavarja spremilo, ki mu je sveto refhnje teló nefil. Po svetim obhajilu se je terdnejshiga zhutil, tako, de je vse prijasno objél in se pri njih poflovil. Vsi so jokali in ga profili, sa-nje Bogá moliti. „Ker fim te na semlji ljubil, rezhe enimu, kako bi te mogel v nebesih posabiti?“ Proti deseti uri svezher je omolzhal in svoje ozhi je imel vedno v podobo krishaniga Jesufa vperte, ktero je v rokah dershal, in svojo kapizo je is glave vsel. Njegovi postreshnik mu je sopet na glavo dene, tode sopet se je odkril. Opominjan, de bi fi vtegnil glavo prehladiti, je odgovoril: „Ko je Kristus umeral, je bil tudi rasoglav.“ Kmaló potém je rekel: „Gospod! v tvoje roké isrozhim svojo dusho!“ Molili so pri njem — nasadnje je she s slabim glasom rekel: „*Jesus!*“ smajal je she s svojim shnablom, in umerl je med 10. in 11. uro po nozhi, 21. roshniga zveta 1591. Shivel je na semlji 23 let, 3 mesze in 11 dni; v duhovskim stanu je shivel 6 lét. — Boshji angelji so peljali njegovo nedolshno dusho v nebésa.

V zéli hiſhi in po zelim meſtu je ſhel glaſ:
 „Alojsi je bil ſvetnik!“ Bog je tudi ſvojiga flu-
 ſhabnika s zhudeshi rasglafil. Poſneji papesh Be-
 nedikt XIII. ſo ga v letu 1726, 21. Grudna med
 ſvetnike perſhteli in kerſhanſki mladosti patrona in is-
 gled nedolſhnoſti in zhiſtoſti ſerza poſtavili. Zerkev
 obhaja njegov ſpominj 21. Roſhnizveta.

Fach 111 in der Reihe nach zu sein
1. Teil der Reihe nach zu sein
2. Teil der Reihe nach zu sein
3. Teil der Reihe nach zu sein
4. Teil der Reihe nach zu sein
5. Teil der Reihe nach zu sein
6. Teil der Reihe nach zu sein
7. Teil der Reihe nach zu sein
8. Teil der Reihe nach zu sein
9. Teil der Reihe nach zu sein
10. Teil der Reihe nach zu sein

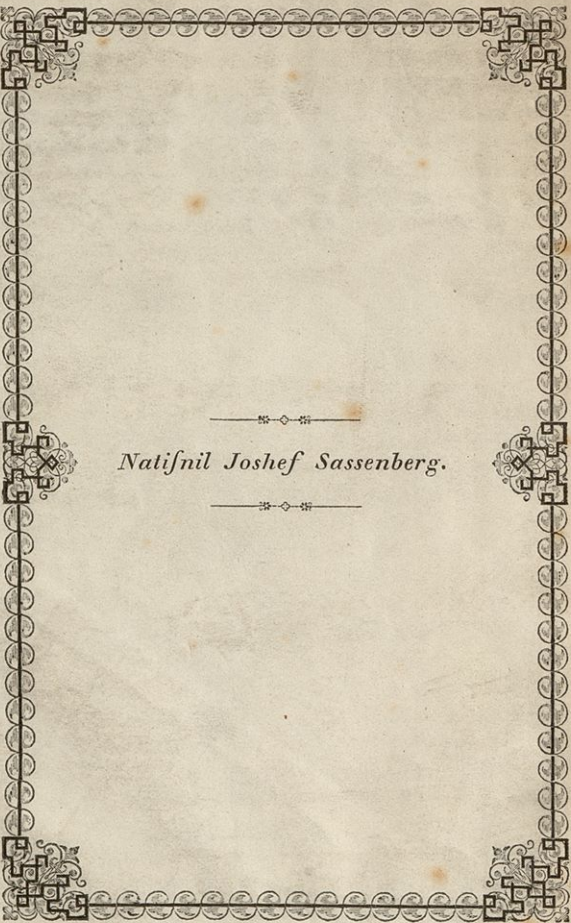
Verlag der Reihe nach zu sein

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA

8 551808

00000320825

— ◆ —

Natishnil Joshef Sassenberg.

— ◆ —